

Ο ΔΕΣΜΟΣ

ΚΥΤΤΑΞΕ, ἀγάπη μου, τῆς ὠραῖες κοῦκλες ! Καί τί ὠραῖα ποῦ εἶνε ντυμένες ! θέλεις νά σοῦ πάρω μία ; Καί ἡ μαμά ἔδειχνε μέ τὸ ὑψωμένο δάκτυλο τὴν κομψὴν βιτρίναν ἐνὸς ἐμπορικοῦ.

Ἄλλ' ἡ μικρὰ ἐκύτταξε ῥεμβή τὴν προθήκην καὶ ἀνεσήκωσε ῥαθύμως τὸ κεφαλάκι τῆς ἀνανεύουσα ἀφηρημένη. Ἡ μαμά, μία νέα κομψοτάτη κυρία, ὄλη νεότης καὶ ὄλη χάρις, ἀλλὰ μέ κάποιαν θλίψιν μαντευομένην εἰς τὰς λεπτὰς γραμμὰς τῆς ὠραίας μορφῆς τῆς, εἰς τὴν ἄφωνον ἄρνησιν τῆς μικρᾶς, ἐβυθίσθη καὶ πάλιν εἰς τὸ πράσινον μαροκῖνον τῆς ἀμάξης τὸ ὁποῖον ἐπλαισίου θαυμασίως τὴν ὠγρὰν λευκότητά τῆς καὶ παρεδόθη εἰς τὴν ῥεμβῆν. τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀποτινάξει μίαν στιγμὴν διὰ νὰ εἶπῃ κάτι εἰς τὴν χαριτωμένην μικρούλαν, ἡ ὁποία σύννους καὶ αὐτὴ ἔμενε τόσην ὥραν σιωπηλὴ καὶ ἄθυμος δίπλα τῆς.

Ὅλη ἡ πόλις εὐρίσκεται εἰς τὸ πόδι. Εἶναι ἡ παραμονὴ τῆς πρωτοχρονιάς. Ὁ ἥλιος εἶναι θαλπερὸς καὶ γλυκύς ἥλιος, ὁ ὁποῖος, θαρρεῖ κανεῖς, πῶς ἐξέχασε τὴν χρονολογίαν καὶ ἐγελάσθη εἰς τὴν ἐποχὴν καὶ ἐφώτιζε καὶ ἐθέρμαινε, ὡς ἀνοιξιάτικος, εἰς τὸ ψῦχος τῆς τελευταίας ἐβδομάδος τοῦ Δεκεμβρίου, καὶ ἔδιδε μίαν ξεχωριστὴν ζωὴν καὶ φαιδρότητα καὶ ἐσκορποῦσεν εἰς τὴν κίνησιν τοῦ ἀπογεύματος αὐτοῦ χαρὰν καὶ σφρῖγος μοναδικόν. Καὶ ὁ κόσμος ἀνεβοκατέβαινε τὰς ὁδοὺς τῶν ἐμπορικῶν καὶ ἐβόμβει καὶ ἐθορύβει καὶ ἐγέλα καὶ ἠγόραζε καὶ ἔδιδεν ἀκράτητος.

Τὸ κουπέ γλιστρᾶ σκοτεινὸν καὶ ἐλαφρὸν μέ τὸν τριποδισμόν τῶν ἵππων, τῶν ὁποίων οἱ πόδες ὑπεγείρονται μέ μίαν λεπτὴν κομψότητα φέρει τὸ θαυμαστὸν ζευγάρι, τῆς μικρού-

λας καὶ τῆς μαμᾶς, πρὸς τὰς ὁποίας ὅλος ὁ κόσμος, ὁ ὁποῖος περνᾷ καὶ ξαναπερνᾷ, στρέφει βλέμματα θαυμασμοῦ.

Ἡ μικρούλα, ἓνα παιδὶ ἐπτὰ ἐτῶν, μὲ τὰ μεγάλα βελούδινα καὶ θωπευτικὰ μάτια, τὴν μορφήν λεπτήν, μὲ τὰ χεῖλη νωπὰ, ἐνδεδυμένη μὲ ἓνα βελούδινο bleu ἐπανωφόρι φοδραρισμένο μὲ ἄσπρο ἀτλάξι καὶ περιβαλλόμενον ἀπὸ λευκὴν γούνα, μὲ τὸ μεγάλο ἄσπρο καπέλλο τῆς μὲ τὰ πλούσια ἄσπρα πτερά, ὡμοιάζει σὰν μία μικρὴ πριγκήπισσα. Εἰς ὅλα αὐτὰ ἓνα ὕφος σύννουν, ἐσκεμμένον, μὲ μίαν σοβαρότητα παιδιοῦ θλιμμένου, διὰ τὸ ὁποῖον ὁ πειρασμὸς τῶσων πλαγγόνων, τῶσων ἀθυριμάτων, τῶσων κινήσεως, οὔτε ἐν μειδίᾳ ἐπιθυμίας καὶ εὐχαριστήσεως δὲν προκαλεῖ.

Ἡ μητέρα ὡμοιάζει τὴν κόρην. Χαρίεσσα καὶ λευκὴ ὡς ἐκείνη. Ἴδια μάτια, ἴδια μαλλιά, ἴδιο μικρὸ στόμα. Ἄλλ' ἢ ἡ ζωὴ, ἢ ὁποία μὲ ὅλην τὴν σοβαρότητα ἐκχύνεται καὶ πλημμυρεῖ εἰς τὸ παιδί, φαίνεται πιεζομένη εἰς τὴν μητέρα. Τὸ μέτωπόν τῆς ἔχει ὠχριάσει, τὰ μάτια ἔχουν μαύρους μεγάλους κύκλους καὶ φαίνεται ὅτι συχνὰ ἔκλαυσαν πικρά.

Ἡ ἄμαξα κυλίστα ὅλοεν καὶ διασχίζει τὴν γύρω τύρβην· ἀλλὰ τὰ πράγματα καὶ ὁ κόσμος εἶναι καὶ διὰ τοὺς δύο κινητὸς καὶ ἀόριστος στολισμὸς, ἐπὶ τῶν ὁποίων μόλις σταματοῦν τὰ μάτια τῶν τὰ γέματα ἀπὸ σκιάς μελαγχολίας.

Ἐξάφνα μεταξὺ τῶν τρελῶν περιπατητῶν εἰς τὸ πιεζοδρόμιον, ἀπὸ ἓνα ἐμπορικόν, προβάλλει ἓνας ὄμιλος. Ἡ μαμά, μία ὠραία κυρία· ἓνα κοριτσάκι, μία ζωγραφιά, — ἢ ἀντιγραφὴ θαρρεῖ κανεὶς τῆς μικρᾶς τῆς ἄμαξῆς — καὶ ὁ μπαμπᾶς, ἓνας νέος καὶ εὐμορφος ἄνθρωπος.

Ἡ μικρούλα εἰς τὴν θεάν τοὺς ἀνασηκώνεται, τοὺς κυττάζει καλὰ καλὰ, μὲ ζωηρὰν συγκίνησιν· καὶ ἐνῶ ἡ ἄμαξα προχωρεῖ στρέφει τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς παρακολουθεῖ παρατεταμένως. Ὅταν ἐξηφανίσθησαν εἰς τὴν καμπὴν τῆς ὁδοῦ, ἐπανεκάθησεν ἄτονος καὶ ἓνας στεναγμὸς βαθὺς ἐξέφυγεν ἀπὸ τὸ παιδικόν τῆς στήθος. Καὶ εἶχε κάτι τὸ βαρὺ καὶ πολὺν πόνον ὁ στεναγμὸς αὐτός. Ἡ μητέρα, ἢ ὁποία ἀφηρημένη δὲν εἶχεν ἀντιληφθῆ καλὰ, οὐδὲ τὴν προσοχὴν τῆς θυγατρὸς τῆς εἰς τὸν οἰκογενειακὸν ὄμιλον, οὐδὲ τὴν συγκίνησίν τῆς, ἀνετινάχθη ὅλη εἰς τὸν στεναγμὸν αὐτόν. — Μὰ τί ἔχεις λοιπόν,

χρυσό μου, σήμερα ; Μπα ! Σὺ κλαῖς ! Καὶ θορυβημένη, συγκεκινημένη σύρει τὴν κόρην τῆς εἰς τὰ γόνατά τῆς καὶ τὴν θωπεύει καὶ τὴν καταφιλεῖ. Ἡ μικρὰ μέσα ἀπὸ τὰ δάκρυά τῆς ψιθυρίζει ... Νά, εἶδα ἐκεῖ ... ἓνα κοριτσάκι σὰν καὶ μένα ... περνοῦσε μὲ τὴν μαμά του ... καὶ ... μὲ τὸν μπαμπά του !... Καὶ μένα ὁ μπαμπᾶς δὲν εἶναι πειὰ μαζί μας ... δὲν εἶναι σήμερα μαζί μας ἔξω ... Καὶ οἱ λυγμοὶ τὴν πνίγουν καὶ θρηνεῖ σχεδὸν εἰς τὰ γόνατα τῆς μαμᾶς, ἡ ὁποία σπασμωδικῶς, νευρική καὶ καταταραγμένη, τὴν θλίβει εἰς τὴν ἀγκυλιά τῆς. Μία ἔκφρασις θλιβερᾶς ὀδύνης ἐπτύχωσε τὴν μελαγχολικὴν μορφήν τῆς μητρός, μία μικρὰ σπασμωδικὴ πτυχὴ ἐτράβηξε τὸ στόμα. τὰ φρύδια ἔσμιξαν, τὰ μάτια ἐκοιλώθησαν μίαν στιγμὴν. Ἀλλὰ μὲ μίαν προσπάθειαν θελήσεως ἡ ὁποία τὴν συνέστρεψεν ἀποτόμως, ἀναλαμβάνουσα τὴν ἀπαθῆ γαλήνην τῆς, ἀπόθησε τὴν μικρὰν καὶ λέγουσα εἰς τὸν ἀμαξηλάτην νὰ σταθῇ κατῆλθε μὲ τὴν κόρην τῆς, τὴν ἔλαβεν ἀπὸ τὴν χεῖρα μὲ κάποιον κίνημα ἐπιβολῆς, συγκεκινημένη καὶ τεταραγμένη ἀκόμη καὶ τὴν ἔσυρε πρὸς ἓνα ἐμπορικόν.

Ἀπὸ δύο ἐτῶν σχεδὸν ἡ νεαρὰ γυναῖκα κλαίει τὴν εὐτυχίαν τῆς, τὴν τόσον ταχέως ἀποπτᾶσαν. Κατόπιν κάποιας ἀξιοθρηνήτου παρεξηγήσεως, αἰτίας ἀτελευτήτων συζητήσεων, ὁ σύζυγός τῆς καὶ αὐτὴ ἐχωρίσθησαν.

Ἐκτοτε ἡ ζωὴ τῶν διήρχετο τοῦ ἑνός, μὲ ταξεῖδια μακρὰν τῆς ἄλλης, μὲ τὴν κόρην τῆς, εἰς μονοτονίαν καὶ θλίψιν. Ἡ μικρούλα εἶναι θλιμμένη δι' αὐτὸν τὸν χωρισμόν. Ἄλλ' ἔννοεῖ ὅτι δὲν ἔμπορεῖ νὰ κάμῃ τίποτε. Μὲ ἓνα τᾶκτ θαυμάσιον, ἀκατάληπτον διὰ τὴν ἡλικίαν τῆς, ἀποφεύγει κάθε ὑπαινιγμόν, πληγῶνοντα, διὰ τὸ εὐτυχές παρελθόν.

Τὴν νύκτα ὄνειρεύεται ὅτι οἱ γονεῖς τῆς συνηνώθησαν πάλιν καὶ τοὺς κατέχει καὶ τοὺς δύο, καὶ τὸ πρῶτ' εἰς τὸ ξύπνημά τῆς τὰ μάτια τῆς γερμίζουν δάκρυα, ποῦ βλέπει μόνον τὴ μαμά τῆς νὰ τῆς μειδιᾷ ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τῆς· τὸ κεφάλι τῆς, τὸ ὁποῖον εἶναι γεμάτον ἀπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ πατρός τῆς. Συχνὰ ἀπὸ δύο ἐτῶν τὸν ἐσκέφθη. Δὲν περῶν ἡμέρα χωρὶς νὰ ἀναπολήσῃ τὴν σκηνήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ μαμά ἔκλαιε, ὁ μπαμπᾶς σὰν τρελὸς μέσα εἰς τὸ δωμάτιον ἐπηγαινοῦρχετο φωνάζων καὶ ἐπὶ τέλους ἔφυγε βλοσυρός,

ἄγριος, χωρὶς καὶ νὰ τὴν ἀσπασθῆ αὐτὴν, τὴν κόρην του, τὴν ὁποῖαν ἠγάπα τόσο.

Ἐνθυμεῖται πόσον τὴν ἠγάπα ὁ μπαμπᾶς τῆς· πῶς τὴν ἐθώπευε, πῶς τὴν ἔφερε μαζί του ἔξω· μὲ ποῖαν στοργὴν καὶ τρυφερότητα ἐξετέλει ὅλας τῆς τὰς ἐπιθυμίας!... Ἐνθυμεῖτο καὶ ἠγάπα τὸν μπαμπᾶ τῆς καὶ ἦτο δυστυχὴς χωρὶς αὐτόν, ἀλλ' ἔκρυπτε τὸν πόνον τῆς, διότι ἡ μαμὰ τῆς ἦτο δυστυχὴς. Τί θλιμμένη ποῦ ἦτο, καὶ πόσον ἔκλαιε ἀπὸ δύο ἐτῶν ἢ καλὴ τῆς μαμὰ! Δι' αὐτὸ ἀπέφευγε μὲ προσοχὴν καὶ ὑπαινιγμὸν, πληγώνοντα, εἰς τὸ εὐτυχισμένον παρελθόν. Ἀλλὰ τώρα, σὰν εἶδε τοὺς τρεῖς ἐκείνους εὐτυχισμένους, τὴν μαμὰ, τὴν κόρην καὶ τὸν μπαμπᾶ, καὶ τῆς ἐνθύμισαν τὴν ἄλλοτε ὠραίαν ζωὴν τῆς, δὲν ἐκρατήθη ἡ πονεμένη καρδούλα τῆς, ἐξέσπασεν ὁ πόνος τῆς ὁ κρυμμένος καὶ ἔβαλε τὰ κλάμματα.

Ἡ βραδεῖα ἔμως περιπλάνησις διὰ μέσου τῶν μαγικῶν βιτρινῶν, μεταξὺ τῶν ἀναλαμπῶν τῶν καταστολισμένων μαγαζιῶν καὶ τῆς μαρμαρυγῆς τῶν φώτων, τῆς δίνης τοῦ εὐθύμου πλήθους, εἰς τὸν θαυμασμὸν τοῦ κόσμου τῶσων ὠραίων παιγνιδιῶν, σιγὰ σιγὰ, ὁ πόνος ἐμετριάσθη, ἡ εἰκὼν ἐξηφανίζετο καὶ ὁ πόθος ἐτάφη καὶ πάλιν εἰς τὸ βάθος τῆς παιδικῆς τῆς καρδίας. Ἀλλὰ τῆς μαμᾶς τὰ μάτια ἐξηκολούθουν, χαμένα καὶ ἀόριστα, νὰ ἀγτικατοπτρίζουν τὸν πόθον καὶ τὴν θλιψὴν καὶ αἱ πτυχαὶ τοῦ πόνου ὕφαινον ἀκόμη εἰς τὸ στόμα τὸ μειδίσμα τῆς πικρίας καὶ τῆς μελαγχολίας.

Ἀλληλοκρατούμεναι εἰσῆλθον εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ μαγαζιά, ἐνῶ ἡ ἄμαξα κενὴ τοὺς ἀκολουθεῖ ἔξω. Μία κούκλα πειρὸ πολὺ ὠραία καὶ πειρὸ μεγάλη ἀπὸ τὰς ἄλλας ἐφέιλκυσεν ἐπὶ τέλος τὴν ἐπιθυμίαν τῆς κόρης καὶ ἡ μαμὰ ἔσπευσε νὰ τὴν ἀγοράσῃ. Ἀλλὰ ἐν ᾧ εἰσῆρχετο εἰς τὸ ἐμπορικὸν εἰς ὄμιλος ἐξερχόμενος τὰς διέσπασε! Ἡ μητέρα ἐζήτηε τὴν μικράν τῆς, ὅταν ἔξαφνα μία φωνὴ ὄξεια καὶ διαπεραστικὴ τὴν ἐτράβηξεν ἀνήσυχον ἔξω. Ἐκεῖ εἶδε τὴν θυγατέρα τῆς νὰ σπεύδῃ πρὸς ἕνα ἄνδρα ἐνδεδυμένον σκοτεινά, μὲ ἕνα περιλαίμιον ἀπὸ γουναρικόν. Ἐκπληκτος, εἰς τὴν νύκτα, μὲ ὅλα τὰ φῶτα, δὲν διέκρινε καλὰ - καλὰ ποῖος ἠδύνατο νὰ εἶνε. Ἀλλ' ἡ μικρὰ ἐφώναζε:— μπαμπᾶ, μπαμπᾶ!...

Δύο χρόνια δὲν τὸν εἶχεν ἰδεῖ τὸ παιδί. Ἀλλὰ τὰ χαρα-

κτηριστικά είναι πάντοτε έπεστρωμένα εις την άχλυν τῆς μνήμης καί εὐθύς άνεγνώρισε τὴν άγαπητὴν μορφήν, τὰ γλυκὰ μελαγχροινὰ μάτια, τὸ ωραῖον στόμα, τὸ ὁποῖον τῆς εἶχε δώσει τόσα καί τόσα φιλήματα. Ἐν τῷ μεταξύ ἡ εἰκὼν τοῦ μπαμπᾶ, ἄλλοτε, έπανήρχετο καθαρὰ μετὴν ακρίβειαν τῶν καθέκαστα καί εὕρισκε, ἐν ᾧ τὸν καταφιλοῦσε, ὅτι ὁ μπαμπᾶς εἶχε πολὺ ἀλλάξει. Ἦτο πάντοτε ωραῖος, ἀλλ' εἰφαίνετο γηρασμένος, εἶχε ρυτίδας, ὀλίγα ἄσπρα μαλλιά καί ἡ μορφή του ἐκαλύπτετο ἀπὸ σκιὰν μελαγχολίας. Ἀλλὰ μπᾶ, τί ἦσαν αὐτὰ ὅλα τώρα.

Ὁ πατὴρ τὴν ἐκρατοῦσε σφιγκτὰ εις τὴν ἀγκαλιά του, τὴν κατεφίλει καί τὰ μάτια του ἦσαν γεμάτα δάκρυα. Μίαν στιγμήν διεκόπησαν οἱ ἄσπασμοὶ καί αἱ θωπεῖαι διὰ νὰ ἀναπνεύσουν καί νὰ συνέλθουν καί οἱ δύο. Εἰς τὴν θύραν τοῦ ἐμπορικοῦ ὁ πατὴρ διεκρίνε σθηριζομένην καί κλονιζομένην σύσσωμον τὴν μητέρα τῆς κόρης του.

Ἀντήλλαξαν τὰ βλέμματά των καί εις τὸ βάθος τῆς ψυχῆς των ἀνεῦρον ὄχι ὀργήν, ἀλλὰ μίαν βαθεῖαν μελαγχολίαν καί ἐγκαρτέρησιν. Πόσον εἶχαν ἀλλάξει καί οἱ δύο!

Ἡ γυνὴ ἐπανέβλεπε τὰ ἔτη τῆς εὐτυχίας των, τὰ ἤσυχα καί φωτισμένα ἀπὸ ἐκστασιν καί χαράν, ὁπότεν ἐκεῖνος ἔλαμπεν ὅλος ἀπὸ νεότητα. Καί ἐκεῖνος ἐνεθυμεῖτο τὴν ἄλλοτε γυναῖκα του, τὴν ωραίαν καί εὐτυχῆ. Ἀλλ' ἦτο πάντοτε θεληκτικὴ καί ἀγαπητή. Ἐξέφευγε καί τώρα ἀπὸ αὐτὴν, κάποιον ἀτελείωτον θέληγητρον. Τὴν εἶδε μελαγχολικὴν, ἐμάντευσεν ὅτι ἦτο βαθεῖα πληγωμένη ... Καί ἐκείνη διέβλεπεν ὅτι εὕρισκετο πλέον εις τὸ στάδιον τῶν ἀπογοητεύσεών του καί τοῦ τέλους. Καί ἠσθάνθησαν καί οἱ δύο οἶκτον συγχρόνως, πόνον, συμπάθειαν, ὡσάν νὰ ἀφυπνίζετο ὁ κοιμισμένος ἔρως των

Ἐξῆφρα τὸ παιδὶ ἐξέφυγε ἀπὸ τὴν ἀγκάλην τοῦ πατρός, τὸν ἔσυρεν ἀπὸ τὴν χεῖρα πρὸς ἐκείνην, ἥτις ὑπῆρξεν ἄλλοτε ἡ ἀγαπητὴ του σύντροφος. Εἰς τὰ παιδικὰ τῆς χέρια, ἐσμίχθησαν αἱ χεῖρες των Εἰς τὴν ἀμοιβαίαν ἐπαφὴν συνεσφίχθησαν Ἡ μικρὰ λεληθότως τοὺς ἔφερε σιγὰ σιγὰ πρὸς τὴν ἀμαξάν διὰ μέσου τοῦ συγκεντρωμένου πλήθους καί ἐν ᾧ ἐπήδα πρώτη αὐτὴ ὀλόχαρη εις τὸ κουπέ κτυπῶσα τὰ χεράκια τῆς, εἶπεν ἀπλῶς :— μπαμπᾶ, σὲ περιμέναμε

Καὶ ὅταν ἡ ἄμαξ ἀποφέρουσα καὶ τοὺς τρεῖς ἐκάλπασε πρὸς τὴν οἰκίαν, ἡ εὐτυχῆς μικρούλα, τρελὴ ἀπὸ χαρὰν ἐφώναξε : «ψέμματα, μαμά, πῶς ὁ μπαμπᾶς εἶναι ἡ κούκλα μου ἡ πρωτοχρονιάτικη, ποῦ μου κάμνεις δῶρον ;...»

ΕΛΕΝΗ Ε. ΠΟΛΙΤΑΚΗ

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ

ΚΑΤΗΓΕΤΟ ἐκ Κεφαλληνίας. Κόρη τοῦ κ. Γαβριὴλ Παναγιωτάτου, ἁδελφὴ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐγκατεστημένης ἰατροῦ Ἀγγελικῆς Παναγιωτάτου καὶ τοῦ νεαροῦ μηχανικοῦ κ. Γεωργίου Παναγιωτάτου. Ἦτο καὶ αὐτὴ ἰατρός. Οἱ ἀναγνώσται τοῦ παρόντος Ἡμερολογίου τὴν ἐγνώρισαν καὶ ὡς διηγηματογράφον διότι ἐκτὸς τῆς ἐπιστήμης τῆς, εἰς τὴν ὁποίαν διέπρεπε τόσον, ἐκαλλιέργει, ὅπως ἡ ἁδελφὴ τῆς, καὶ τὰ γράμματα. Καὶ ἦτο ἀπὸ τὰς ὑπάρξεις ἐκείνας, τὰς πλήρεις μέλλοντος, τὰς ὁποίας φθονεῖ ἡ Μοῖρα καὶ πατάσσει ὁ Θάνατος κατὰ προτίμησιν ...